

ВИСНОВОК ГРОМАДСЬКОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

від «30» січня 2015 р.

Назва законопроекту	«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо підвищення рівня народжуваності та престижу батьківства)»
Номер законопроекту	1862
Дата реєстрації законопроекту	27 січня 2015 р.
Автор законопроекту	Народні депутати України Л.М. Гриневич, О.К. Кондратюк, О.Р. Абдуллін та ін.
Веб-адреса картки законопроекту на сервері ВРУ	http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53722
Головний комітет ВРУ	Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення
Інші комітети	Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики та спорту; Комітет з питань бюджету; Комітет з питань запобігання і протидії корупції; Комітет з питань європейської інтеграції
Етапи проходження законопроекту	Надано для ознайомлення (29 січня 2015 р.)
Висновок Головного науково-експертного управління ВРУ	Відсутній
Висновок профільного Комітету ВРУ	Відсутній
Висновок Комітету ВРУ з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією	Відсутній
Корупційна небезпечність проекту (за 5-бальною шкалою)	1
Суспільна важливість проекту (за 5-бальною шкалою)	3
Висновок та рекомендації	Виявлено корупційні ризики. Законопроект потребує доопрацювання.

Виконавець: Дмитро Калмиков, експерт Центру політико-правових реформ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник.

Перевірив: Микола Хавронюк, директор з наукового розвитку Центру політико-правових реформ, доктор юридичних наук, професор.

РЕЗУЛЬТАТИ ГРОМАДСЬКОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Корупціогенні фактори

	<i>Корупціогенний фактор</i>	<i>Кількість норм</i>
1)	неправильне визначення функцій, повноважень (обов'язків) і відповідальності певних суб'єктів (органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших осіб, на яких поширюється дія Закону «Про запобігання корупції»):	-
	- визначення компетенції за формулою «має право»;	-
	- широта дискреційних повноважень;	-
	- надмірна свобода підзаконної нормотворчості;	-
	- відсутність відповідальності за правопорушення;	-
2)	колізії і вади законодавчої техніки;	4
	- колізії;	1
	- корупціогенні вади законодавчої техніки;	3
3)	прогалини в регулюванні:	-
	- прогалини в нормах матеріального права;	-
	- відсутність або недостатність контролю і прозорості;	-
	- відсутність або недостатність адміністративних і судових процедур;	-
	- відсутність або недостатність конкурсних (аукціонних) процедур;	-
4)	неправильне визначення умов реалізації належного особі – одержувачу публічних послуг права (необґрунтовані обтяження при його реалізації) або умов виконання обов'язку;	-
5)	неправдиві цілі прийняття законопроекту.	-
	Всього	4

Задекларована суть закону

<i>Мета</i>	<i>Спосіб досягнення</i>
Забезпечити можливість батьку отримати оплачувану відпустку у зв'язку з народженням дитини.	Встановлення права батька отримати оплачувану відпустку тривалістю сім календарних днів у зв'язку з народженням дитини.

Яким чином може працювати корупційна схема (у т.ч. хто може одержати неправомірну вигоду, а хто може постраждати):

Законопроект містить кілька незначних корупціогенних факторів, що обумовлені недосконалою технікою конструювання норм. Зокрема, можливість неоднакового тлумачення термінологічного звору «день пологів», що вживається у запропонованій законопроектом редакції ст. 17-1 Закону «Про відпустки», може бути використана службовими особами закладів охорони здоров'я з метою вимагання неправомірної вигоди за прийняття більш сприятливого для хабародавця рішення.

Ключові наслідки

Стаття проекту	Корупціогенний фактор	Наслідок
П. 2 ст. 1 розділу I	<p>Корупціогенні вади законодавчої техніки.</p> <p>Пропонується доповнити Закон «Про відпустки» статтею 17-1 і визначити, що «чоловікам надається оплачувана відпустка у зв'язку з народженням дитини тривалістю 7 календарних днів, починаючи з дня пологів дружини».</p> <p>Під «пологами» в медицині розуміється фізіологічний процес, який завершує вагітність та полягає у виході з тіла матері зрілого плоду та плаценти. Він починається з переїм, включає народження дитини та закінчується з виходом плаценти. За нормальних умов пологи тривають від 12 до 20 годин, а в окремих випадках можуть тривати значно довше. Отже, що часто вони починаються в один день, а закінчуються – в інший.</p>	<p>За зазначених обставин правильно визначити «день пологів» може бути складно. Можливість тлумачення термінологічного звороту «день пологів» і як дня, коли почалися пологи, і як дня, коли вони завершилися, може бути використана службовими особами відповідних закладів охорони здоров'я (уповноваженими видавати відповідні довідки) для вимагання неправомірної вигоди за більш вигідне для конкретного батька рішення.</p>
П. 3 ст. 1 розділу I	<p>Корупціогенні вади законодавчої техніки.</p> <p>Пропонується ст. 20 Закону «Про відпустки» доповнити частинами 8 та 9 такого змісту:</p> <p>«Відпустка чоловікам у зв'язку з народженням дитини надається <i>на підставі документа закладу охорони здоров'я і заяви чоловіка та оформляється наказом (розпорядженням) власника або уповноваженого ним органу</i>».</p> <p>Зі змісту такої норми не зрозуміло, про який саме «документ закладу охорони здоров'я» йдеться (довідку, висновок, витяг з обмінної карти № 113/У тощо), а також що саме має засвідчувати цей документ.</p>	<p>Невизначеність із видом документа закладу охорони здоров'я, а також із тим, що цей документ має засвідчувати, може стати причиною вчинення корупційних правопорушень у цій сфері. Зокрема, за наявності неправомірної винагороди власник або уповноважений ним орган підприємства, установи чи організації може визнати достатньою підставою для надання зазначеної відпустки обмінної карти № 113/У (із якої впливає запланований термін пологів), а може й вимагати пред'явлення висновків, довідок про народження дитини тощо. Остання вимога може супроводжуватися й вимогами отримання неправомірної вигоди.</p>
П. 1 ст. 2 розділу I	<p>Колізії. Корупціогенні вади законодавчої техніки.</p> <p>Пропонується доповнити Кодекс законів про працю України (далі – КзП) статтею 179-1 такого змісту:</p> <p>«Стаття 179-1. Відпустка чоловікам у зв'язку з народженням дитини Чоловікам надається оплачувана відпустка у зв'язку з народженням дитини тривалістю 7 календарних днів.</p>	<p>Помилка, допущена при конструюванні положень ч. 3 ст. 179-1 КзП, може призвести до того, що службові особи підприємств, установ та організацій, в одному випадку тлумачитимуть її буквально і відмовлятимуть чоловікам у наданні частково оплачуваної відпустки чи відпустки без</p>

	<p>Підприємства, установи та організації за рахунок власних коштів можуть надавати чоловікам частково оплачувану відпустку та <i>відпустку</i> без збереження заробітної плати <i>для догляду за дитиною</i> більшої тривалості.»</p> <p>У цій статті має місце суперечність між її назвою та змістом. Так, у назві й у ч. 1 йдеться виключно про відпустку чоловікам <u>у зв'язку з народженням дитини</u>. Проте, в ч. 3 вже йдеться про відпустку <i>для догляду за дитиною</i>.</p>	<p>збереження заробітної плати у зв'язку з народженням дитини більшої тривалості, а в іншому – тлумачитимуть її за загальним змістом ст. 179-1 КзП (зокрема, виходячи з назви цієї статті) та надаватимуть такі відпустки тим чоловікам, які стимулюватимуть їх за допомогою пропозиції та фактичного надання неправомірної вигоди.</p>
--	---	---

Рекомендації:

1. Оскільки в законопроекті йдеться лише про надання короткострокової відпустки чоловікам у зв'язку з народженням дитини, то називати такий закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (*щодо підвищення рівня народжуваності та престижу батьківства*)», щонайменше, некоректно. Сумнівно, що наявність таких відпусток чоловікам сприятиме народжуваності та престижу батьківства.

2. Запропонувати таку редакцію ст. 17-1 Закону «Про відпустки»:

«Стаття 17-1. Відпустка чоловікам у зв'язку з народженням дитини

Чоловікам надається оплачувана відпустка у зв'язку з народженням дитини тривалістю 7 календарних днів, яка обчислюється з дня початку пологів або з дня народження дитини (за вибором особи, яка має право на таку відпустку)».

3. Запропонувати таку редакцію нової ч. 8 ст. 20 Закону «Про відпустки»:

«Відпустка чоловікам у зв'язку з народженням дитини надається за їх заявою та оформляється наказом (розпорядженням) власника або уповноваженого ним органу. Протягом 14 календарних днів з дня подання цієї заяви чоловік зобов'язаний надати довідку із закладу охорони здоров'я про початок пологів дружини (у випадку обчислення відпустки з дня початку пологів) або довідку чи свідоцтво про народження дитини (у випадку обчислення відпустки з дня народження дитини, а також у випадках, коли день початку пологів збігається з днем народження дитини).».

4. Запропонувати таку редакцію ст. 179-1 КзП:

«Стаття 179-1. Відпустка чоловікам у зв'язку з народженням дитини

Чоловікам надається оплачувана відпустка у зв'язку з народженням дитини тривалістю 7 календарних днів, яка обчислюється з дня початку пологів або з дня народження дитини (за вибором особи, яка має право на таку відпустку).

Підприємства, установи та організації за рахунок власних коштів можуть надавати чоловікам частково оплачувану відпустку та відпустку без збереження заробітної плати у зв'язку з народженням дитини більшої тривалості».